

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

2

betreft
13e serie wijzigingen MBV

ons kenmerk
ECGR/U201000875
Lbr. 10/045

datum
22 april 2010

Samenvatting

Deze ledenbrief bevat de dertiende serie wijzigingen van de Model-bouwverordening 1992 (MBV). Deze wijzigingsverordening is noodzakelijk in verband met de inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de daarop gebaseerde uitvoeringsregelingen.

De Minister van VROM heeft tijdens de parlementaire behandeling van de Invoeringswet Wabo (IWabo) toegezegd dat tussen publicatie in het Staatsblad en datum inwerkingtreding van de Wabo een periode van drie maanden zal liggen, zodat gemeenten in staat worden gesteld hun lokale regelgeving aan te passen. De IWabo is 1 april 2010 gepubliceerd in Stb. 2010, 142, zodat aan deze voorwaarde is voldaan.

De invoering van de Wabo op 1 juli 2010 is niet alleen afhankelijk van tijdige publicatie van de wetgeving. Een tweede voorwaarde is een adequate werking van de ICT-tool voor de Wabo, het Omgevingsloket Online. De Minister hecht aan zorgvuldige invoering van de Wabo en wil gemeenten niet blootstellen aan onnodige risico's.

Het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) gaat samen met gemeenten het Omgevingsloket Online testen. In mei 2010 beslist de Minister van VROM samen met de VNG en het IPO of invoering per 1 juli 2010 verantwoord is of dat de invoering alsnog moet worden uitgesteld.

Wanneer de Wabo in werking treedt, moeten alle gemeentelijke verordeningen aangepast zijn, waarin toestemmingstelsels zijn opgenomen die in de omgevingsvergunning integreren. De bepalingen in deze verordeningen die hetzelfde object en motief hebben als de Wabo zullen na inwerkingtreding van de Wabo van rechtswege vervallen.

Wij adviseren u deze wijzigingsverordening zo spoedig mogelijk ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen. De datum van inwerkingtreding wordt afhankelijk gesteld van de inwerkingtreding van de Wabo.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

2

betreft

13e serie wijzigingen MBV

ons kenmerk

ECGR/U201000875

datum

22 april 2010

Lbr. 10/045

Geacht college en gemeenteraad,

Deze ledenbrief bevat de dertiende serie wijzigingen van de Model-bouwverordening 1992 (MBV). Deze wijzigingsverordening is noodzakelijk in verband met de inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de daarop gebaseerde uitvoeringsregelingen: het Besluit omgevingsrecht (Bor, Stb. 2010, 143), de Regeling omgevingsrecht (Mor, Stcrt. 2010, 5162) en het Invoeringsbesluit Wabo (Stb. 2010, 144). De Invoeringswet Wabo en de uitvoeringsregelingen zijn op 1 april 2010 gepubliceerd. Het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit) dat op 1 november 2008 in werking trad, leidt ertoe dat de bepalingen over de gebruiksvergunning en nog enkele voorschriften over brandveiligheid met de onderhavige wijziging van de MBV zijn vervallen.

In onze ledenbrief van 16 november 2009 (Lbr. 09/129) heeft u de overige aan de Wabo aangepaste (wijzigingen van de) model-verordeningen ontvangen (APV, Erfgoedverordening, Legesverordening). Deze modellen staan ook op de VNG website.

Invoeringsdatum

De Minister van VROM heeft tijdens de parlementaire behandeling van de Invoeringswet Wabo (IWabo) toegezegd dat tussen publicatie in het Staatsblad en datum inwerkingtreding van de Wabo een periode van drie maanden zal liggen, zodat gemeenten in staat worden gesteld hun lokale regelgeving aan te passen. De IWabo is 1 april 2010 gepubliceerd in Stb. 2010, 142, zodat aan deze voorwaarde is voldaan. Een ledenbrief over de IWabo, Bor en Mor is in voorbereiding.

De invoering van de Wabo op 1 juli 2010 is niet alleen afhankelijk van tijdige publicatie van de wetgeving. Een tweede voorwaarde is een adequate werking van de ICT-tool voor de Wabo, het Omgevingsloket Online. De Minister hecht aan zorgvuldige invoering van de Wabo en wil gemeenten niet blootstellen aan onnodige risico's.

Het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) gaat samen met gemeenten het Omgevingsloket Online testen. In mei 2010 beslist de Minister van VROM samen met de VNG en het IPO of invoering per 1 juli 2010 verantwoord is of dat de invoering alsnog moet worden uitgesteld.

Noodzaak aanpassing bouwverordening vóór inwerkingtreding Wabo

Wanneer de Wabo in werking treedt, moet de gemeentelijke bouwverordening aangepast zijn, omdat daarin toestemmingstelsels zijn opgenomen die in de omgevingsvergunning integreren. De bepalingen in de gemeentelijke bouwverordening waarbij een toestemmingstelsel wordt ingesteld (bijvoorbeeld voor slopen) komen niet te vervallen. Op een aantal plaatsen in de Wabo wordt voor de inhoudelijke normering en daarmee verbonden bevoegdheden verwezen naar hetgeen bij verordening is geregeld, zoals toetsingskader (art. 2.18 Wabo), aanwijzing van adviseurs (art. 2.26, derde lid Wabo), gronden voor wijziging of intrekking (art. 2.31, eerste lid, onder e, en tweede lid, onder d Wabo, art. 2.33, tweede lid, onder c en tweede lid, onder h Wabo). Alle daarover in de bouwverordening opgenomen bepalingen blijven in stand. Dat geldt ook voor de met betrekking tot die bepalingen bestaande beleidsregels, richtlijnen etc. Men kan ervoor kiezen de bestaande beleidsregels voor de toepassing van ontheffingen uit de bouwverordening opnieuw vast te stellen met daarin de juiste benamingen voor de huidige mogelijkheden om in de omgevingsvergunning af te wijken van voorschriften van de bouwverordening.

De thans in de bouwverordening opgenomen ontheffingen die onder de Wabo oplossen in de omgevingsvergunning, zullen na inwerkingtreding van de Wabo niet langer als 'losse' ontheffing kunnen worden verleend. Indien de bouwverordening niet tijdig is aangepast, loopt u het risico dat een dergelijk besluit onbevoegd wordt genomen en in geval van beroep bij de rechtbank nietig wordt verklaard.

Wanneer de bepalingen niet tijdig zijn aangepast is de consequentie dat (voor burgers en bedrijven) niet direct zichtbaar is dat deze bepalingen na inwerkingtreding van de Wabo betrekking hebben op een omgevingsvergunning.

De bepalingen in deze verordening die hetzelfde object en motief hebben als de Wabo zullen na inwerkingtreding van de Wabo van rechtswege vervallen, zoals indieningsvereisten, aanvraagformulier, beslistermijnen en voorbereidingsprocedure. In de bouwverordening en in procedurevoorschriften voor omgevingsvergunning dient het begrip 'bevoegd gezag' te worden gedefinieerd.

Wijzigingen in Model-bouwverordening 1992 op hoofdlijnen

In artikel 1.1. MBV is zijn drie nieuwe begripsbepalingen opgenomen, namelijk voor bevoegd gezag, omgevingsvergunning voor het bouwen en omgevingsvergunning voor het slopen. De twee laatstgenoemde begrippen zijn nodig voor de toepasbaarheid van de verordening. Uiteraard bestaat er maar één omgevingsvergunning.

De bepalingen in hoofdstuk 2 Model-bouwverordening zijn aangepast in verband met de integratie van de ontheffing van de bouwverordening (op grond van art. 2.10, lid 3 Wabo jo. art. 11 Woningwet) in de omgevingsvergunning.

De in dit hoofdstuk veel voorkomende mogelijkheid van ontheffing van stedenbouwkundige voorschriften is omgezet in een mogelijkheid voor het bevoegd gezag om in de omgevingsvergunning af te wijken van de voorschriften van de bouwverordening. Artikel 2.5.29 over het anticiperen op nieuw ruimtelijk beleid is geheel nieuw geredigeerd, doch behoudt dezelfde betekenis als voorheen.

In hoofdstuk 4 is op verzoeken uit de gemeentelijke praktijk artikel 4.14 over het verbod tot ingebruikneming van een bouwwerk na gereedmelding opnieuw ingevoerd.

Op diverse plaatsen in de verordening zijn artikelen of delen daarvan vervallen, omdat de Wabo - of de daarmee verband houdende uitvoeringsbesluiten - het desbetreffende onderwerp regelt. Volledigheidshalve zij opgemerkt dat de omgevingsvergunning naast het bouwen mede omvat het slopen als bedoeld in hoofdstuk 8 MBV (met uitzondering van de sloopmelding) en voor zover opgenomen in het bestemmingsplan de aanlegregeling en de 'planologische' sloopregeling. Zie voorts de artikelen 2.1 en 2.2 van de Wabo.

De bevoegdheidsverdeling voor het beslissen over een omgevingsvergunning is ten opzichte van de 'oude' bouwvergunning en sloopvergunning gewijzigd. In de meeste gevallen is burgemeester en wethouders het bevoegd gezag, in enkele situaties is gedeputeerde staten bevoegd gezag, ook wanneer dit mede betreft de uitvoering van de voorschriften van de bouwverordening over het bouwen en slopen.

De inwerkingtreding van deze wijziging van de bouwverordening is in artikel C van de bijlage zo geformuleerd dat dit gelijk valt met het tijdstip waarop de Wabo in werking treedt.

Zoals gebruikelijk wordt u hierbij een kant-en-klare tekst aangeboden om door de gemeenteraad te doen vaststellen als wijziging van de gemeentelijke bouwverordening.

Op enkele plaatsen in de verordening staan alternatieven vermeld waaruit u een keuze moet worden gemaakt. Daarnaast is op enkele plaatsen aangegeven dat iets moet worden ingevuld. Voorafgaande aan elk te wijzigen artikel is een korte motivering opgenomen, bedoeld om de raadsleden te informeren over aanleiding, doel en zin van de wijziging.

Op termijn verdwijnt de bouwverordening.

De beleidsafspraken tussen VROM en VNG over de fasegewijze overgang van onderdelen van de Model-bouwverordening naar landelijke uniforme regelgeving zet zich voort in deze serie van wijzigingen, waarbij het onderwerp gebruiksvergunning brandveiligheid uit de MBV verdwijnt.

Al eerder zijn de bouwtechnische eisen overgegaan naar het Bouwbesluit, de indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning naar het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning (Biab), en de bouwvergunningvrije bouwwerken naar het Besluit bouwvergunningvrije en licht bouwvergunningplichtige bouwwerken (Bblb). In de ledenbrief van 6 oktober 2008, Lbr. 08/166, bent u geïnformeerd over de inwerkingtreding op 1 november 2008 van het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken en de gevolgen daarvan voor de bouwverordening. Met het departement van Volkshuisvesting ruimtelijke ordening en milieubeheer (VROM) vinden gesprekken plaats over de integrale amvb op basis van artikel 2 van de Woningwet.

Dit 'Bouwwerkbesluit' treedt naar verwachting in 2011 in werking en omvat het Bouwbesluit 2003, het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken en de Model-bouwverordening (voorschriften over bouwen, gebruiken en slopen). U zult hierover te zijner tijd nader worden geïnformeerd.

Ondanks het op termijn verdwijnen van de bouwverordening is het invoeren van de bijgaande 13^e serie van wijzigingen van de bouwverordening noodzakelijk.

Dienstenrichtlijn, Dienstenwet en hoofdstuk 2, paragraaf 5 van de MBV

U dient de gewijzigde bepalingen in de MBV die binnen de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn vallen te notificeren. De permanente notificatieprocedure houdt in dat nieuwe en/of gewijzigde regelgeving ter kennisgeving gesteld moet worden aan de Europese Commissie. Binnenkort publiceren wij op www.vng.nl voorbeeldnotificaties voor de artikelen 2.15, 4.10, 4.12 en 8.3.4 MBV.

Het antwoord op de vraag of de bepalingen uit de Dienstenwet (en dus van de Dienstenrichtlijn) van toepassing zijn op de stedenbouwkundige bepalingen in hoofdstuk 2 van de MBV, volgt uit overweging 9 van de Dienstenrichtlijn over de bepaling van de reikwijdte van de dienstenrichtlijn. Deze overweging bepaalt dat de Dienstenrichtlijn *«alleen van toepassing is op eisen met betrekking tot de toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit.»* De richtlijn is volgens deze overweging *«derhalve niet van toepassing op eisen zoals verkeersregels, regels betreffende de ontwikkeling of het gebruik van land, voorschriften inzake ruimtelijke ordening en stedebouw, en evenmin op administratieve sancties wegens het niet naleven van dergelijke voorschriften die de dienstenactiviteit niet specifiek regelen of daarop specifiek van invloed zijn, maar die de dienstverrichters bij de uitvoering van hun economische activiteit in acht dienen te nemen op dezelfde wijze als natuurlijke personen die als particulier handelen».*

Overweging 9 stelt in essentie dat dergelijke algemene voorschriften die zowel gelden voor particulieren als ondernemers en die een dienstenactiviteit niet specifiek regelen of daarop specifiek van invloed zijn, buiten het bereik van de dienstenrichtlijn vallen. De bepalingen in hoofdstuk 2 MBV voldoen aan die voorwaarden. Hieruit en uit het bepaalde in artikel 2, lid 1 van de Dienstenwet volgt dat de bepalingen uit de Dienstenrichtlijn (en -wet) niet van toepassing zijn op de bepalingen in hoofdstuk 2 van de MBV.

Wel geeft de Dienstenrichtlijn aanwijzingen dat overweging 9 niet te ruim kan worden gelezen. Artikel 14, onder 5 van de Dienstenrichtlijn verbiedt bijvoorbeeld het toepassen van economische criteria zoals het toetsen aan economische behoefte of economische planning voor het verlenen van een vergunning. Dit betekent dat aan een ontheffingenstelsel in de MBV altijd ruimtelijke ordeningsmotieven ten grondslag moeten liggen. Eventuele beperkingen kunnen niet worden gebaseerd op economische motieven zoals de wenselijkheid van concurrentiebeperking en het beschermen van reeds gevestigde economische actoren. Voor wat betreft (onder meer) het bestemmingsplan is dit onlangs geregeld in artikel 1.1.2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

De bepalingen in hoofdstuk 2 MBV zijn van toepassing bij het ontbreken van een bestemmingsplan. Verdedigd kan worden dat artikel 1.1.2 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) analoog van toepassing kan zijn op de stedenbouwkundige bepalingen in de MBV.

Wijze van bekendmaking wijzigingsverordening

De bepalingen voor de bekendmaking van verordeningen zijn gegeven in de artikelen 139 e.v. van de Gemeentewet. Bekendmaking van verordeningen, zijnde algemeen verbindende voorschriften, geschiedt door plaatsing van het besluit in het gemeenteblad of in een andere, door de gemeente algemeen verkrijgbaar gestelde uitgave. Een verordening dient op grond van artikel 140 van de Gemeentewet kosteloos voor een ieder ter inzage te liggen op de gemeentesecretarie, dan wel op een andere, door de raad te bepalen plaats.

De inwerkingtreding van de verordening is in beginsel acht dagen na de bekendmaking: zie artikel 142 van de Gemeentewet. In deze wijzigingsverordening is opgenomen dat de verordening in werking treedt op het tijdstip waarop de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in werking treedt.

Tegelijk met of zo spoedig mogelijk na de bekendmaking dient een afschrift van de verordening te worden gezonden aan de regionale VROM Inspectie ingevolge artikel 95 van de Woningwet. De VNG zal deze serie wijzigingen van haar Model-bouwverordening 1992 naar de VROM-inspecties zenden, zodat uw gemeente zelf slechts het raadsbesluit samen met de eventuele afwijkingen van het model hoeft toe te zenden.

Vormen van publicatie

In bijlage 1 bij deze ledenbrief treft u de tekst van de wijzigingsverordening aan, waarbij voor de besluitvorming in de raad bij elk te wijzigen artikel de motivering wordt gegeven. De toelichting bij de MBV is ditmaal integraal herzien en aangepast aan deze wijzigingsverordening (bijlage 2). De toelichting wordt niet door de gemeenteraad vastgesteld.

De ledenbrief met bijlage blijft geruime tijd beschikbaar op www.vng.nl (onder brieven / ledenbrieven) en zal door de VNG worden toegezonden aan Sdu voor plaatsing op de website www.modelverordeningen.nl.

Deze dertiende serie wijzigingen zal ook worden verwerkt in een volgend supplement op de losbladige Sdu-uitgave Standaardregelingen in de bouw, band 1, dat spoedig zal verschijnen. Abonnees krijgen dit supplement automatisch toegezonden.

Wij raden u aan om de huidige tekst van uw bouwverordening nog enige tijd na inwerkingtreding van deze dertiende serie wijzigingen te bewaren, omdat de huidige tekst bepalend blijft in geval van bezwaar- en beroepsprocedures over besluiten die genomen zijn voordat deze serie wijzigingen is vastgesteld en bekendgemaakt, c.q. de Wabo inwerking is getreden.

Wij adviseren u deze wijzigingsverordening zo spoedig mogelijk ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes, positioned below the text of the Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Mevrouw mr. S.E. Korthuis
lid directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.